བོད་ལྗོངས་ཁྲིམས་ལུགས་ཚགས་པར། ཁྲིམས་དང་སྤྱི་ཚོགས། 2020ལོའི་ཟླ་1ཚེས་14 13

“ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་་་་་་
དུས་རབས་གསར་པར་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་བར་
བཅངས་པའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་་་་་་
ཟམ་མི་ཆད་པར་བསྐང་བའི་ཐོག་མའི་བསམ་འདུན་་་་་
དང་འགན་འཁྲི་བརྟན་པོར་བསྲུངས་ཏེ།‘སྤྱི་པའི་ཁེ་་
ཕན་གྱི་འཐུས་མིས’འགན་འཁྲི་བསྒྲུབ་རྒྱུར་མི་འཚམ་་་
པའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་དམ་པོར་དམིགས་པ་་་་
དང་།ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རང་ངོས་གསར་་་་་་་་་
བརྗེར་བརྟེན་ནས་བཅའ་ཁྲིམས་ལྟ་སྐུལ་སྐོར་གྱི་ཏང་་་་་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བཅོས་སྐྱོང་་་་
ལེགས་ཆར་བསྒྱུར་བའི་སྤྱི་ཚོགས་གསར་བརྗེར་སྐུལ་་་་་་
སྤེལ་བཏང་ཡོད”ཅེས་ཀྲུའུ་ཡ་ཕིང་གིས་བརྗོད།
སྤྱི་ཕན་སྲུང་སྐྱོང་གི་མཉམ་སྐྲུན་མཉམ་བཅོས་་་་་་་་

མཉམ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆགས་རྒྱུར་སྔར་བས་་་་་་་་་
སྐུལ་འདེད་བཏང་ཞིང་། མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་་
ལྗོངས་དང་ཁྲིམས་སྐྱོང་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་་་་་་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་པ་དང་།དེ་བས་་་་་་་་་
རང་རྟོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་་་་་
ལས་དོན་དེ་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཁྲོད་བཞག་་་་་་་་་
ནས་ཇུས་འགོད་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། ཁྲིམས་སྐྱོང་་་
གི་བསམ་གཞི་དང་ཁྲིམས་སྐྱོང་བྱེད་ཐབས་ལ་བརྟེན་་་་་
ནས་དཀའ་གནད་སེལ་བ་དང་།གནད་དོན་གསར་་་་་
པ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ།འགོ་གསར་པ་འཛུགས་པ་་་་་་་་་
བཅས་ཀྱི་འཇོན་ཐང་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཆེ་རུ་བཏང་བ་་་
རེད།
སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ཆེད་ལས་ཀྱི་་་

ཆུ་ཚད་ཟམ་མ་ཆད་པར་མཐོ་རུ་བཏང་ཞིང་།སྤྱི་ཕན་་
ཁྲིམས་འཛིན་སྲུང་སྐྱོང་གི“དགོས་མཁོའི་ཕྱོགས”ལ་་་་་
དམིགས་ཏེ་ཞིབ་དཔྱོད་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི“མཁོ་་་
སྤྲོད་ཕྱོགས”སྒྱུར་བཅོས་བྱས་ནས“གྲངས་འབོར་ནི་་་་་
རྨང་གཞི་དང་།སྤུས་ཚད་ནི་འགག་རྩ།གྲུབ་ཆ་་་་་་་་་་་
ལེགས་གཏོང་ནི་གཙོ་གནད”བཅས་ཀྱི་བླང་བྱར་་་་་་་་་་་
གཞིགས་ནས་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་
དོན་གྱི་མཁོ་སྤྲོད་ནུས་ལྡན་ལ་སྔར་བས་ཤུགས་སྣོན་་་་་་་་
བརྒྱབ་པ་རེད།
མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལས་་་་་་་་་
རིགས་ཁག་གི་ལྟ་སྐུལ་སྔར་བས་རང་རྟོགས་ངང་དང་་་་
ལེན་བྱས་ཤིང་།མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་་་་
དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་དམ་པོར་བརྟེན་ནས་ལས་དོན་་་་་་་་་་་་

བསྒྲུབས་པ་དང་།རང་འགུལ་ངང་མི་དམངས་འཐུས་
ཚོགས་དང་དེའི་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་ལ་ལས་དོན་སྙན་་་་་་་་
སེང་དང་།གྲོས་ཞིབ་དང་འདྲི་རྩད་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་་་
ས་གནས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་འཛུགས་ལས་དོན་སྤེལ་
རྒྱུར་དུས་ཐོག་ཏུ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།རིམ་པ་་་་་་་་་
ཁག་གི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལས་་་་་
རིགས་ཁག་དང་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་་་་་་
བརྒྱབ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལྟ་སྐུལ་དག་ཐེར་དང་།སྤྱི་ཕན་་་་་་་་་་
གཏུག་བཤེར་གྱི་ཁྲིམས་སའི་འདྲི་གཅོད།གྱོད་གཞིའི་་
དཔྱད་མོལ།ཡོངས་བསྒྲགས་ངང་དཔང་ཉན་སོགས་་་
ལས་དོན་ལ་ཞུགས་རྒྱུར་རང་འགུལ་གདན་ཞུ་བྱས་ཏེ་་་་
ཁྲིམས་ལྟར་ལས་འགན་ཡང་དག་སྒྲུབ་པའི་འགན་ལེན་
བྱས་པ་རེད།

“ཁེར་རྐྱང”ནས“མཉམ་འགུལ”དུ་འགྱུར་བར་བྱས་པ། —རང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྒྲིལ་གླེང་།

སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལམ་ལུགས་ནི་བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་་་་ཁྲིམས་བཞིན་རྒྱལ་སྐྱོང་གི་འཐབ་ཇུས་ལག་བསྟར་དང་།ཁྲིམས་སྐྱོང་་་་་་་སྲིད་གཞུང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྐུལ་འདེད།སྤྱི་པའི་ཁེ་ཕན་སྲུང་སྐྱོང་ལ་་་་་་ཤུགས་སྣོན།སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྐྱོང་དེང་རབས་ཅན་ལ་སྐུལ་སྤེལ་་་་་་་་་་་་་་མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་བཏོན་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཇུས་་་་་་་་་་་འགོད་དང་བཀོད་སྒྲིག་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་་
ཤེས་གསར་པའི་སྐོར་དང་མཐའ་སྐྱོང་བོད་བརྟན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་་
ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་དང་།
མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་ལྗོངས་དང་ཁྲིམས་སྐྱོང་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་་་་་
སྐྱོང་ལ་སྐུལ་འདེད།བོད་འཕེལ་རྒྱས་མྱུར་པོ་དང་ཡུན་རིང་བདེ་འཁོད་་་
ཡོང་བར་སྐུལ་གཏོང་བཅས་ཀྱི་ཐད་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་སྙིང་གལ་་་་་་་
ཆེན་ལྡན་ཡོད་པ་རེད། ▲ 2019ལོའི་ཟླ་9ཚེས་18ཉིན།སྣང་རྫོང་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་གཏུག་བཤེར་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་སྤྱི་ཕན་་་་་་་གཏུག་བཤེར་གྱོད་གཞི་ཐོག་མ་དེ་སྣང་རྫོང་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་དུ་འདྲི་གཅོད་དང་པོའི་བཅད་ཁྲ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ།

“ཁྱབ་ཁོངས་ཆེན་པོ་ལྔའི”མངོན་གསལ་དོད་་་་་་་
པའི་གནད་དོན་ལ་དམ་པོར་གཞིགས་ནས་འགན་་་་་་་་་་
དབང་ལ་བརྟེན་པའི་རང་འགུལ་ལྟ་སྐུལ་གྱི་རལ་གྲིའི་་་་
ནུས་པ་གང་ལེགས་བཏོན་ཡོད།ལོ་གཉིས་རིང་།
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕན་་་་་
གཏུག་བཤེར་གྱོད་གཞིའི་ཁུངས་སྣེ་ཁྱོན་1281མཐིལ་་
རྟོགས་གྲལ་བཤེར་བྱས་ནས་གྱོད་གཞི་630ཐོ་འགོད་་་་
བྱས་པ་དང་།སྤྱི་ཚོགས་ལ་དམངས་དོན་སྤྱི་ཕན་་་་་་་་་་་
གཏུག་བཤེར་གྱི་སྤྱི་བསྒྲགས་21ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ།
མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཉེས་དོན་ཞོར་སྦྲགས་་་་་་་་་་་་་
དམངས་དོན་གྱི་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་16དང་སྲིད་་་་་་་
འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་1བྱས་ཡོད།
སྣོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཕན་སྲུང་་་
སྐྱོང་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་སྲུང་ཡོལ་ཧུར་ཐག་བསྐྲུན་ཞིང་།
སྣོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་ཐོན་ཁུངས་སྲུང་སྐྱོང་ཁྱབ་ཁོངས་
ཀྱི་མངོན་གསལ་དོད་པའི་གནད་དོན་ལ་དམ་པོར་་་་་་་་་
གཞིགས་ནས“ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ལྟ་སྐུལ
＋སླར་གསོ་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲིམས་འཛིན་ལག་ལེན＋
སྤྱི་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང”བཅས་་་་་་་་
གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱོད་་་་་
བྱེད་སྟངས་གསར་པ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་པ་མ་ཟད།
སྣོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་དང་ཐོན་ཁུངས་སྲུང་སྐྱོང་གི་སྤྱི་་་་
ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱོད་གཞི་440གྱོད་ཁོངས་སུ་་་་་་་་་་་་

བཅུག་པ་དང་།གཏུག་བཤེར་གོང་གི་ཞིབ་དཔྱོད་་
གྲོས་འགོ་392བཏོན་པ།ཉེས་དོན་ཞོར་སྦྲགས་་་་་་
དམངས་དོན་གྱི་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་13ཁྲིམས་་་་་
བཞིན་བཏོན་པ་བཅས་བྱས་པར་ཁྲིམས་ཁང་གི་་་་་་
ཁྲིམས་གཅོད་ཐད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཡོད།ཁོར་་་་་་་
ཡུག་མུའུ་265.666སླར་གསོ་བྱུང་སྟེ་མུའུ་་་་་་་་་་་་་་
6136.4ཡི་སྔོ་ཁེབས་ཁ་གསབ་དང་རྩི་ཤིང་སླར་་་་་
གསོ་ཐུབ་པ་དང་།ལྗོན་ཤིང་རྐང་ཁྲི་37ལྷག་ཙམ་་
བཙུགས་པ།གད་སྙིགས་ཏུན་3562.6གཙང་་་་་་་་་
སེལ་གྱིས་འགྱིག་ཁུག་ཁྲི་26.8མེད་པར་བཟོས་པ།
སྒྲིག་འགལ་སྐྲུན་དངོས་7བཤིག་པ།སྲིད་འཛིན་་་་་
ལས་ཁུངས་ལ་ལྟ་སྐུལ་བྱས་ནས་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་་་་
3347.56བཏང་བ་བཅས་རེད།
“དུད་ཚང་ཁྲི་སྟོང་གི་ལྕེ་ཐོག་གི་བདེ་་་་་་་་་་་་་་
འཇགས”དང་སྨན་རྫས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་འགན་་་་་་
ལེན་ཤུགས་ཆེན་བྱས་ཤིང་།ཞིང་ལས་ཉོ་ཚོང་་་་་་་་་
ཁྲོམ་ར་དང་སྒོ་རྩིས་ཚོང་ཁང་གི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་་་་
ཟོག་དང་།ལས་སྣོན་བཟའ་བཅའ་ཕྱིར་ཚོང་།དྲ་
རྒྱའི་བཟའ་བཏུང་ཕྱིར་ཚོང་།སྨན་རྫས་ཕྱིར་ཚོང་་
བཅས་གཙོ་གནད་དུ་བྱས་ནས་བཟའ་བཅའི་ཁྱབ་་་
ཁོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱོད་གཞི་ཁྱོན་175
གྱོད་ཁོངས་སུ་བཅུག་པ་དང་།གཏུག་བཤེར་གོང་་
གི་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་གྲོས་འགོ་158བཏོན་པ།ཁྲིམས་

ཁང་ལ་ཉེས་དོན་ཞོར་སྦྲགས་ཀྱི་དམངས་དོན་སྤྱི་་་་་
ཕན་གཏུག་བཤེར་1བྱས་པ།སྲིད་འཛིན་ལས་་་་་་་་
ཁུངས་ལ་སྐུལ་མ་བཏང་ནས་སྒོར་ཁྲི་23.58རི་་་་་་་་
བའི་དུས་ཚོད་ཡོལ་བའི་བཟའ་བཅའ་ཏུན་ཁྲི་2.1
ལ་རྒྱ་བཏབ་པ་དང་བཀག་ཉར་བྱས་པ།ཚད་་་་་་་་་
གཞི་མི་ལོན་པའི་སྨན་སྒམ་ཆུང་124དང་སྨན་་་་་་་་་
ཁབ་སྒམ་14སྨན་བཅོས་ཡོ་བྱད་སྒམ་37བཅས་་་་
བཀག་ཉར་དང་མེད་པར་བཟོས་པ་དང་འབྲེལ་ཞུ་
གཏུག་བྱས་ཏེ་སྨན་རྫས་ཚུར་བསྡུ་འགོ་ཚུགས་ཡོད།
མང་ཚོགས་ལ་བསམ་འཆར་ཆ་ཆེ་བའི“སྤྱི་་་་་་་
པའི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱོ་གར”དོན་རྐྱེན་གྱི་གྱོད་་་་་་་་་་་
གཞིར་དམ་པོར་གཞིགས་ཏེ།གཞུང་ཁོངས་ས་ཆ་་་
བེད་སྤྱོད་དབང་ཆའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མངོན་གསལ་་་
དོད་པའི་གནད་དོན་15གྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་བྱས་་་་
པར་ཞིབ་དཔྱོད་གྲོས་འགོ་15བཏོན་པ་དང་།
ཆོག་མཆན་མ་ཐོབ་པར་སྔོན་ལ་བསྐྲུན་པར་སྲིད་་་་་
འཛིན་ཉེས་ཆད་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་3.9གཏོང་རྒྱུར་ལྟ་་
སྐུལ་བྱས་པ། བེད་མེད་ས་ཆ་མུའུ་5.95གསར་་་་་་་
སྤེལ་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་མ་བཏང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་གྱོང་་་་
གུན་སྒོར་ཁྲི་120མི་ཕོག་པར་བྱས་པ།གཞུང་་་་་་་་་
ཁོངས་རྒྱུ་ནོར་སྲུང་སྐྱོབ་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མངོན་་་་་་་་་་
གསལ་དོད་པའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ནས་གྱོད་་་
དོན་ཐོ་འགོད་12བྱས་པར་ཞིབ་དཔྱོད་གྲོས་འགོ་8

བཏོན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་གྱོང་གུན་སྒོར་ཁྲི་76.842
མི་ཕོག་པ་བྱས་ཡོད།
སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་ཁེ་དབང་ལ་ཞིབ་་་་་་
དཔྱོད་ཀྱིས་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་་་་་་་་་་
ཞིང་།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་རིན་ཐང་་་་
ལྟ་བ་སྐྱེད་སྲིང་དང་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུར་དམིགས་
ནས་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་ཁེ་དབང་སྲུང་སྐྱོང་་་
ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ཁུངས་སྣེ་4མཐིལ་བཤེར་བྱས་པ་་་་་་་
དང་4གྱོད་དོན་ཐོ་འགོད་བྱས་པ་དང་སྦྲགས་ཞིབ་་
དཔྱོད་ཀྱི་གྲོས་འགོ་3བཏོན་ཡོད།
ཁྲིམས་བཞིན་སྲིད་འཛིན་དང་ཁྲིམས་སྐྱོང་་་་་་་་
སྲིད་གཞུང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་་་་་་་་
ཞིང་།སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་འཛིན་གནད་ལ་མ་་་་་་་་་་་
འཁྱོལ་བ་ལས་སྤྱི་པའི་ཁེ་ཕན་འགན་སྲུང་ཡག་པོ་་་་
མ་ཐུབ་པའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་ཤུགས་སྣོན་
བརྒྱབ་པ་དང་།གཏུག་བཤེར་གོང་གི་ལྟ་སྐུལ་་་་་་་་་
དག་ཐེར་གྱི་གོ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཕན་སྲུང་་་་་་་་
སྐྱོང་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་་་་་་
རྣམ་པ་ཡག་ཤོས་སུ་བརྩིས་ཡོད།ལོ་གཉིས་རིང་།
སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལས་འགན་558
ཁྲིམས་ལྟར་བསྒྲུབ་རྒྱུར་ལྟ་སྐུལ་བྱས་པར་འབྲེལ་་་་་་
ཡོད་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དག་ཐེར་བྱེད་ཚད་
98.1%ཟིན་ཡོད་པ་རེད།

ཁྱབ་ཁོངས་ཆེན་པོ་ལྔར་དམིགས་ནས་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་དོན་ཁྲིམས་བཞིན་སྒྲུབ་པ།

རྒྱུན་མཐུད་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ཐོན་རྫས་མཁོ་སྤྲོད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ།

1

2